

KT:n, JAU:n ja Jukon yhteinen ohjeistus paikallisesta sopimustoiminnasta

KT, JAU ja JUKO ovat päässeet erillissopimukseen kunta-alan uusista virka- ja työehtosopimuksista 2022–2025. Kuntien ja kuntayhtymien lisäksi virka- ja työehtosopimuksia noudatetaan sekä liikkeenluovutuksella 1.1.2023 kunnista ja kuntayhtymistä hyvinvointialueelle siirtyviin viranhaltijoihin ja työntekijöihin, että siihen henkilöstöön, joka palkataan hyvinvointialueille ja hyvinvointiyhtymiin 1.5.2022 alkaen ja jo aiemmin palvelukseen tulleeseen henkilöstöön.

Uusia 1.5.2022 voimaan tulleita virka- ja työehtosopimuksia sovelletaan erillissopimuksen perusteella sopimuksen allekirjoittaneiden järjestöjen ja niiden alajärjestöjen jäseniin (kunnallisen pääsopimuksen 17 §:n mukainen erillissopimus). Työsopimuslain 2 luvun 2 §:n ja kuntien ja hyvinvointialueiden viranhaltijalain 12 §:n perusteella sopimusmuutoksia noudatetaan myös muuhun henkilöstöön. Tämä koskee vain palvelussuhteen ehtoja kuten esimerkiksi 1.6.2022 tulevia sopimuskorotuksia ja työ- ja virkaehtosopimusten ns. tekstimuutoksia.

Kunnallinen pääsopimus on irtisanottu päättymään 10.11.2022. Tällä hetkellä voimassa olevaa kunnallista pääsopimusta noudatetaan ja pääsopimuksen määräykset koskevat kaikkia pääsopijajärjestöjä. Esimerkiksi pääsopimuksen 7–12 § (neuvottelumenettely velvoittavien sopimusmääräysten tulkinta - ja soveltamiskysymyksissä) on voimassa. Kunta- ja hyvinvointialan uusi pääsopimus tulee voimaan 11.11.2022 ja se on sovittu nyt KT:n, JAU ry:n ja JUKO ry:n välillä.

SOTE ry:n jäseniin noudatetaan vanhoja 2020–2021 työ- ja virkaehtosopimuksia jälkivaikutuksella. Paikallisesti voidaan paikallisella virka- ja työehtosopimuksella poiketa kulloinkin voimassa olevan valtakunnallisen virka- ja työehtosopimuksen määräyksistä, jos siihen on olemassa paikallisista erityisolosuhteista aiheutuva perusteltu syy (pääsopimus 13 §). Paikallisia virka- ja työehtosopimuksia voidaan tällä hetkellä tehdä vain, JUKO ry:n ja JAU ry:n kanssa, koska vain heidän kanssaan on sovittu virka- ja työehtosopimuksista. Tällä hetkellä SOTE ry:n osalta ei ole voimassa työrauhaa ja kyse on sen osalta ns. sopimuksettomasta tilasta. Siksi uusia paikallisia sopimuksia ei voida tehdä/ vanhoja sopimuksia päivittää heidän kanssaan. Voimassa olevat paikalliset sopimukset jatkuvat sellaisenaan.

Mikäli pääsopijajärjestöjen JUKO ry:n ja JAU ry:n kanssa solmitaan paikallisia sopimuksia sellaisten virka- ja työehtosopimusten soveltamisalalla, joiden soveltamisen piiriin kuuluu SOTE ry:n jäseniä (KVTES, SOTE-sopimus, TS) työnantaja voi harkita onko mahdollista noudattaa samoja sovittuja paikallisia ehtoja koko henkilöstöön. Sovittaessa virka- ja työehtosopimusta paremmista ehdoista, tämä on mahdollista tasapuoliseen kohteluun liittyen. Mikäli kyse on asiasta, josta työnantaja voisi päättää myös yksipuolisesti, paikallinen sopimus voidaan jättää myös solmimatta. Jos työnantaja tekee yksipuolisen päätöksen, on päätöstä tehtäessä tärkeä selkeästi päättää siitä, kuinka pitkään tietty etu on voimassa, jotta myöhemmin ei esitetä väitteitä siitä, että etu on muodostunut työsuhteisilla pysyväksi työsuhteen ehdoksi.